

РЕШЕНИЕ

№ 831

гр. София, 30.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 3-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на девети декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Теодора Кръстева

Членове: Светлин Михайлов
Величка Борилова

при участието на секретаря Ирена М. Дянкова
като разгледа докладваното от Светлин Михайлов Въззивно търговско дело
№ 20221001000153 по описа за 2022 година
производството е по реда на чл.258 и следв. от ГПК.

Образувано е по повод постъпила въззивна жалба от Фонд „Научни изследвания, с която обжалва решение № 797 от 24.04.2019 г., постановено по т.д .№ 3 182/17 г. по описа на Софийски градски съд, Търговско отделение, 10 състав, в частта, в която съдът е отхвърлил предявеният от Фонд „Научни изследвания“ срещу „Линкос“ ООД иск по чл. 86, ал.1 от ЗЗД за сумата от 56 620.71 лева - лихви за забава за периода 22.11.2012 г. - 22.11.2017 г.

В жалбата се твърди, че решението е незаконосъобразно, в оспорваната част Твърди, че ответниците не са трети добросъвестни лица и по аргумент за противното от чл.10 АПК отмяната действа за тях от момента на постановяване на акта. Твърди, че в настоящи случай предвид развалянето на договора с обратно действие не е необходима покана от стран на кредитора за връщане на получените суми. Ето защо моли съда да постанови решение, което да отмени атакуваното в тази част и вместо него постанови ново, с което се уважи пълен размер предявеният иск. Претендира разноски.

Ответника по тази въззивна жалба „Линкос“ ООД редовно уведомен оспорв жалбата. Твърди, че същата е допустима, но неоснователна. Твърди, че е трето лице по отношение на административната процедура и не би могло да се приеме, че е недобросъвестен т.к. до неговото знание не е довеждано обстоятелството, че е налице отмяна на класирането. Моли съда да потвърди решението в тази част като правилно и законосъобразно.

С въззивна жалба „Линкос“ ООД оспорва обжалва решение № 797 от 24.04.2019 г., постановено по т.д .№ 3 182/17 г. по описа на Софийски градски съд, Търговско отделение 10 състав, в частта, в която съдът е осъдил „Линкос“ ООД да заплати на Фонд „Научни изследвания“ сумата от 111 300 лева по иск с оправно основание чл. 55, ал.1, предл. 3 от ЗЗД

дадена на основание развален по право договор № ДФНИ МО 1/0005 от 20.11.2012 г. за финансиране на представен съвместно с Научноизследователски сектор при Технически университет - София /НИС при ТУ/ и проф. д-р инж. П. Б., научноизследователски проект № FFNN1PO -12-01386, класиран в националния конкурс "Финансиране на фундаментални научни и научноприложни изследвания в приоритетните области", организиран през 2012 г. в област "Мултидисциплинарни изследвания с приложение в повече от едно приоритетно направление, заедно със законната лихва от 22.11.2017 г. до окончателното заплащане на сумата и на основание чл. 78, ал.1 от ГПК разноси по делото в размер на 4 425 лева - за държавна такса и 7826.82 лева - за адвокатско възнаграждение.

В жалбата се твърди, че атакуваното решение е незаконосъобразно, предвид допуснатото нарушение на съдопроизводствените правила. В тази връзка се оспорва начина на призоваване на дружеството, като се твърди, че съдът неправилно е приложил разпоредбата на чл.50 от ГПК. Ето защо твърди, че съдът следва да приеме, че е пропуснал срока за отговор на исковата молба поради неправилно приложение на процесуалния закон. Моли съда да постанови решение, с което да отмени атакуваното в тази част като незаконосъобразно и вместо него постанови ново, с което да отхвърли претенцията, предвид изпълнение на задълженията по първия етап от сключения договор. Претендира разноси.

Ответникът по тази въззивна жалба Фонд „Научни изследвания“ оспорва същата. Твърди, че първоинстанционния съд правилно е приложил процесуалния закон, поради което моли съда да остави жалбата без уважение и потвърди атакуваното решение.

Съдът след като се съобрази с доводите на страните и обсъди събраните по делото писмени доказателства, съобразно разпоредбата на чл.235 от ГПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

От фактическа страна:

Не се спори между страните, а се установява и от решение № 797 от 24.04.2017 г., постановено по т.д. № 3 182/17 г. по описа на Софийски градски съд, Търговско отделение 10 състав, че съдът е осъдил „Линкос“ ООД да заплати на Фонд „Научни изследвания“ сумата от 111 300 лева по иск с оправно основание чл. 55, ал.1, предл. 3 от ЗЗД - дадена на основание развален по право договор № ДФНИ МО 1/0005 от 20.11.2012 г. за финансиране на представен съвместно с Научноизследователски сектор при Технически университет - София /НИС при ТУ/ и проф. д-р инж. П. Б., научноизследователски проект № FFNN1PO -12-01386, класиран в националния конкурс "Финансиране на фундаментални научни и научно-приложни изследвания в приоритетните области", организиран през 2012 г. в област "Мултидисциплинарни изследвания с приложение в повече от едно приоритетно направление, заедно със законната лихва от 22.11.2017 г. до окончателното заплащане на сумата и на основание чл. 78, ал.1 от ГПК разноси по делото в размер на 4 425 лева - за държавна такса 7826.82 лева - за адвокатско възнаграждение и е отхвърлил предявеният от Фонд „Научни изследвания“ срещу „Линкос“ ООД иск по чл. 86, ал.1 от ЗЗД за сумата от 56 620.71 лева лихви за забава за периода 22.11.2012 г. - 22.11.2017 г.

Не се спори между страните, а се установява и от приложените по делото писмени доказателства, че с протокол № 11 от 09.11.2012 г. от заседание на Изпълнителния съвет на Фонд „Научни изследвания“ е взето решение за класиране на проектните предложени според приложение 7 в област "Мултидисциплинарни изследвания с приложение в повече от едно приоритетно направление", част от които е и проектното предложение на ответника.

Не се спори, а се установява и от доказателствата по делото, че въз основа на това решение е сключен договор № ДФНИ МО 1/0005 от 20.11.2012 г. между Фонд „Научни изследвания“ като възложител и Научно-изследователски сектор при Технически университет София (НИС при ТУ), проф. д-р инж. П. Б. - ръководител на научния екип и „Линкос“ ООД като изпълнители на основание чл. 23, ал.1, т.2 и чл. 24 от Закона за насърчване на научните изследвания и чл. 16 от Правилника на Фонд „Научни изследвания“ за финансиране на научноизследователски проект вх. № FFNN1PO - 12 - 01386, класиран в националния конкурс "Финансиране на фундаментални научни и научно-приложни изследвания в приоритетните

области", организиран през 2012 г. в област "Мултидисциплинарни изследвания с приложения в повече от едно приоритетно направление".

Не се спори между страните, а се установява и от представеното платежно нареждане от 22.11.2012 г., че в полза на „Линкос“ ООД е преведена сумата от 111 300 лева, като основание на превода е посочено „по ДФНИ МО 1/0005 от 20.11.2012 година“.

Не се спори, а се установява и от доказателствата по делото, че със заповед № РД 09-122/11.02.2013 г. на Министъра на образованието, младежта и науката, министърът, във връзка с доклад № 02.12-138/12 от 25.01.2013 г. на дирекция „Главен инспекторат към МС поради установени нарушения в работата на Фонд „Научни изследвания“ при провеждане на НК „Финансиране на фундаментални научни и научно-приложни изследвания в приоритетни области“ - 2012 г., на основание чл. 99, т. 1 от АПК е отменил утвърденото класиране на проектни предложения за финансиране от фонда, които са били предложени от Временните научно-експертни комисии по „Педагогика“ и по „Мултидисциплинарни изследвания приложение в повече от едно приоритетно направление“.

Не се спори между страните, че с решение № 7 870/10.06.2014 г. по описа на ВАС, 5- членен състав - II колегия е отхвърлена жалбата на Научно-изследователски сектор при технически университет - София, и проф. д-р инж. П. Б. - ръководител на научния екип на „Линкос“ ООД срещу решение № 14 822/12.11.2013 г. по адм. дело № 4 146 по описа на ВАС, VII отделение, с което е отхвърлена жалбата на Научноизследователски сектор при технически университет - София, и проф. д-р инж. П. Б. - ръководител на научния екип и на „Линкос“ ООД срещу заповед № РД 09-122/11.02.2013 г., в частта, с която е отменено утвърденото класиране по проектно предложение, вх. № FFNN1PO - 12 - 01386.

Не се спори между страните, а се установява и от доказателствата по делото, че с решение № 777 от 23.03.2020 г., постановено по в.т.д. № 5 808/19 г. по описа на Софийски апелативен съд, Търговско отделение, 6 състав, въззивния съд се е произнесъл по подадените въззивни жалби, с което е потвърди атакуваното решение № 797 от 24.04.2019 г., постановено по т.д. № 3 182/17 г. по описа на Софийски градски съд, Търговско отделение, 10 състав.

Не се спори, а се установява и от доказателствата по делото, че с решение № 60 173 от 15.02.2022 г., постановено по т.д. № 1 724/20 г. по описа на Върховен касационен съд, Търговска колегия, Първо търговско отделение съдът е отменил решение № 777 от 23.03.2020 г., постановено по в.т.д. № 5 808/19 г. по описа на Софийски апелативен съд, Търговско отделение, 6 състав, в частта, в касационния жалбодател е осъден да заплати на Фонд „Научни изследвания“ сумата от 111 300 лв. по иск с правно основание чл.55, ал.1, предл.3 от ЗЗД дадена на основание развален по право договор № ДФНИ МО1/0005 от 20.11.2012 г. за финансиране на представен съвместно с Научно-изследователски сектор при Технически университет-София/НИС при ТУ и проф. д-р инж. П. Б., научноизследователски проект № FFNN1PO-12-01386, класиран в националния конкурс „Финансиране на фундаментални научни и научно-приложни изследвания в приоритетните области“ организиран през 2012 г. в област „Мултидисциплинарни изследвания с приложение в повече от едно приоритетно направление“ заедно със законната лихва от 22.11.2017 г. до окончателното изплащане на сумата и е върнал делото за разглеждане от друг състав на Софийски апелативен съд със задължителни указания. С оглед на така постановеното решение на касационната инстанция, настоящият състав намира, че производството по делото следва да продължи само по жалбата на ответника „Линкос“ ООД, ответник в първоинстанционното производство. Видно от мотивите на определението за допускане до касация на атакуваното въззивно решение, Върховния касационен съд е допуснал същото по въпроса за правомощията на въззивния съд при наведени с въззивната жалба оплаквания за допуснати от първата инстанция съществени процесуални нарушения, както и за основанията за събиране на нови доказателства в хипотезата на чл.266, ал.3 от ГПК.

С разпореждане № 436 от 01.03.22 г., постановено по настоящето дело

настоящият състав е указал и е дал възможност на ответника да предприеме процесуални действия по посочването на относими за делото доказателства, които е пропуснал да ангажира пред първоинстанционния съд. В изпълнение на така дадените указания ответникът е представил отговор на исковата молба, в които твърди, че исковете са неоснователни. В нея твърди, че е трето лице по отношение на заповедта, същата не му е връчвана, както и че изявление за разваляне на договора не е връчвано. Твърди, че е добросъвестен и е изпълнил първата част от задълженията си, като е представил във фонд „Научни изследвания“ необходимите документи, отчитащи изпълнението на първата част. Твърди, че във връзка с изпълнението на договора дружеството е направило разходи.

С определение от 13.06.22 г., постановено по настоящето дело съдът е приел като доказателства представените при разглеждането на в.т.д. № 3 182/17 г. по описа на Софийски апелативен съд доказателства, допуснал е до разпит един свидетел при довеждане и е допуснал изслушването на комплексна съдебно-счетоводна експертиза.

С определение от открито съдебно заседание от 09.12.22 г. съдът е оставил без уважение искането за задължаване на ищеца да представи доказателства и е отменил определението, с което е допуснато изслушването на комплексна съдебно-счетоводна експертиза.

В показанията си разпитаният по делото свидетел П. Б. твърди, че през 2012 г. е била научен ръководител на проект от националния конкурс, както и че всички участващи страни са имали свои конкретни задължения по изпълнение на възложеното с договора задание. Съобщението за отмяна на конкурса е било качено на сайта, от което са произтекли имиджови вреди. Свидетелката твърди, че от стартирането на проекта до неговата отмяна е била свършена много работа, а по отношение на закупуването на техника от дружеството ответник твърди, че не е запозната.

От правна страна:

При така установената фактическа обстановка съдът направи следните правни изводи:

Видно от обстоятелствената част и петитума на исковата молба и направените от ищеца уточнения същият е предявил обективно съединени, при условията на кумулативното обективно съединяване искове с правно основание чл.55, ал.1, предл.3 от ЗЗД и чл.86, ал.1 от ЗЗД.

С атакуваното решение № 797 от 24.04.2019 г., постановено по т.д. № 3 182/17 г. по описа на Софийски градски съд, Търговско отделение, 10 състав, че съдът е осъдил „Линкос“ ООД да заплати на Фонд „Научни изследвания“ сумата от 111 300 лева по иск с оправно основание чл. 55, ал.1, предл. 3 от ЗЗД - дадена на основание развален по прав договор № ДФНИ МО 1/0005 от 20.11.2012 г. за финансиране на представен съвместно с Научноизследователски сектор при Технически университет - София /НИС при ТУ/ и проф. д-р инж. П. Б., научноизследователски проект № FFNN1PO -12-01386, класиран в национални конкурс "Финансиране на фундаментални научни и научно-приложни изследвания в приоритетните области", организиран през 2012 г. в област "Мултидисциплинарни изследвания с приложение в повече от едно приоритетно направление, заедно със законната лихва от 22.11.2017 г. до окончателното заплащане на сумата и на основание чл. 78, ал.1 от ГПЗР разноски по делото в размер на 4 425 лева - за държавна такса и 7826.82 лева - за адвокатско възнаграждение и е отхвърлил предявеният от Фонд „Научни изследвания“ срещу „Линкос“ ООД иск по чл. 86, ал.1 от ЗЗД за сумата от 56 620.71 лева - лихви за забава за период 22.11.2012 г. - 22.11.2017 г.

Видно от развитото се въззивно и касационно производство, настоящият състав намира, че предмет на настоящето въззивно производство е само решението, в частта, в която съдът е осъдил „Линкос“ ООД да заплати на Фонд „Научни изследвания“ сумата от 111 300 лева по иск с оправно основание чл. 55, ал.1, предл. 3 от ЗЗД - дадена на основание развален по прав договор № ДФНИ МО 1/0005 от 20.11.2012 г. за финансиране на представен съвместно

Научноизследователски сектор при Технически университет - София /НИС при ТУ/ и проф. д-р инж. П. Б., научноизследователски проект № FFNN1PO -12-01386, класиран в национални конкурс "Финансиране на фундаментални научни и научно-приложни изследвания приоритетните области", организиран през 2012 г. в област "Мултидисциплинарни изследвания с приложение в повече от едно приоритетно направление, заедно със законната лихва от 22.11.2017 г. до окончателното заплащане на сумата и на основание чл. 78, ал.1 от ГПН разноси по делото в размер на 4 425 лева - за държавна такса и 7826.82 лева - за адвокатск възнаграждение. В останалата част, в която първоинстанционния съд е отхвърлил предявения иск с правно основание чл.86, ал.1 от ЗЗД решението е влязло в сила.

По допустимостта и основателността на подадената въззивна жалба от ищеца:

По отношение на така подадената въззивна жалба съдът намира, че същата е процесуално допустима, като подадена от легитимирани лица, в установените срокове и срещу подлежащ на въззивен контрол съдебен акт. Атакуваното решение е валидно и допустимо.

Във въззивната жалба на ответника са наведени твърдения за допуснати процесуални нарушения, ограничаващи правото му на защита. В представеният пред настоящата инстанция отговор на искова молба ответникът твърди, че е че е трето лице по отношение на заповедта, същата не му е връчвана, както и че изявление за разваляне на договора не е връчвано. Твърди, че е добросъвестен и е изпълнил първата част от задълженията си, като е представил във фонд „Научни изследвания“ необходимите документи, отчитащи изпълнението на първата част, поради което не дължи връщане на получените суми. Твърди, че във връзка с изпълнението на договора дружеството е направило разходи. Така наведените доводи в отговора на исковата молба, съдът в настоящия си състав намира за неоснователни по следните съображения:

Сключения между страните договор е със смесен фактически състав, тъй като съдържа както гражданскоправни елементи (волеизявленията на страните), така и административноправен елемент (властническо изявление на органа по предоставяне на финансовата помощ). Административния елемент в конкретния случай е решението на ИС на Фонда, с което съобразно съставения от заседанието на 09.11.2012 г. протокол № 11, проекта на ответника е одобрен за финансиране. По правилото на чл. 29, ал. 4 ЗНН (ДВ, бр. 99 от 26.11.2011 г.) въз основа на това решение, управителят на Фонда сключва договор, с който се определят условията за финансиране и изпълнение на всеки от определените за финансиране проекти. С отмяната на решението, въз основа на последвалата заповед на министъра от 11.02.2013 г. и заличаване на последиците му, отпада и основанието за предоставяне на финансовата помощ или за сключването на договора. Юридическият факт на отмяната на административния акт, представлява настъпване на прекратително условие, при което, поради невъзможност за изпълнение задължението на Фонда, в съответствие с чл. 89, ал. 1 ЗЗД, договорът се прекратява по право.

По аргумент от чл. 55, ал. 1 ЗЗД, във връзка с отпадналото основание на договора, всяка една от страните трябва да върне, получената престация от насрещното изпълнение. Института на неоснователното обогатяване има за цел да не допуска, лишено

от необходимото правно основание, размястване на имуществени блага, предоставяйки възможност на заинтересованите лица, да искат реституирането на онези имуществени ползи, от които са били лишени без основание. Ето защо, по иска с правно основание чл. 55, ал. 1 ЗЗД в тежест на ищеца е да докаже единствено факта на плащането, а на ответника да установи, че е налице основание за получаването, съответно за задържане на полученото от него. В хипотезите на чл. 55 – 58 ЗЗД, законодателят не е предвидил за необходимо, нито доказване наличието на обогатяване на ответника или обедняване на ищеца, нито наличието на вина при някоя от страните по правоотношението.

По делото е безспорно, че ответникът е получил претендираната от ищеца сума.

Неоснователно е поддържаното от ответника възражение, че развалянето на процесния договор, няма обратно действие. Развалянето на договора по право, заличава не само основаниято за престиране на финансовата помощ от възложителя, но и всички ония действия, които е направил изпълнителя. В общата хипотеза на договора за изработка, същият е договор за продължително изпълнение и развалянето му действително няма обратно действие. Обаче, в хипотезата на административен договор, какъв е процесния, при доминиращото действие на административния акт, правилото на чл. 88, ал. 1 ЗЗД за последиците на развалянето при договорите за продължително и периодично изпълнение не намира приложение, тъй като такова потестативно право не е упражнено. Разтурянето на облигационната връзка е последица от отмяната на административния акт, която не може са бъде приравнена с тази при разваляне на договора, защото по естеството си, тя е резултат от унищожаемостта на административния акт с оглед неспазването на закон и има обратно действие дори и при договори за продължително или периодично изпълнение.

За пълнота на изложението следва да се посочи, че твърдените от ответника изпълнител разходи, могат да бъдат релевирани като вреди от отмяната на административния акт, но в производството пред административния съд по реда на чл. 128, ал. 1, т. 6 от АПК, като същите не могат да бъдат претендирани като основание за задържане на получените суми.

Като неоснователно следва да се възприеме и наведеното възражение, че е трето лице по отношение на заповедта, с която е отменено класирането, както и че е необходимо връчването на нарочно изявление за развалянето на договора. Ответникът е участвал в административната процедура по обжалването на заповедта, а с оглед изложеното по-горе не е необходимо нарочно изявление за развалянето на договора.

По отношение на наведените доводи във въззивната жалба за допуснати процесуални нарушения, съдът в настоящия си състав намира, че същите са отстранени с оглед постановеното от Върховен касационен съд отменително решение и извършените с оглед задължителните указания на ВКС процесуални действия от страна на настоящия състав.

По изложените съображения съдът в настоящия си състав намира, че

атакуваното решение в тази част следва да се потвърди като правилно и законосъобразно.

С оглед изхода на спора на ищеца се дължи сумата от 4 830 лв., представляваща възнаграждение за адвокатска защита пред въззивната инстанция. По отношение на претенцията за разноски в касационното производство такива се дължат на касатора, с оглед изхода на спора, поради което ищецът следва да бъде осъден да заплати сумата от 2 256 лв., представляваща размера на внесената държавна такса, както и сумата от 3 869 лв., разноски за един адвокат.

Водим от гореизложеното Софийски апелативен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 797 от 24.04.2019 г., постановено по т.д .№ 3 182/17 г. по описа на Софийски градски съд, Търговско отделение, 10 състав, че съдът е осъдил „Линкос“ ООД да заплати на Фонд „Научни изследвания“ сумата от 111 300 лева по иск с оправно основание чл. 55, ал.1, предл. 3 от ЗЗД - дадена на основание развален по право договор № ДФНИ МО 1/0005 от 20.11.2012 г. за финансиране на представен съвместно с Научноизследователски сектор при Технически университет - София /НИС при ТУ/ и проф. д-р инж. П. Б., научноизследователски проект № FFNN1PO -12-01386, класиран в националния конкурс "Финансиране на фундаментални научни и научно-приложни изследвания в приоритетните области", организиран през 2012 г. в област "Мултидисциплинарни изследвания с приложение в повече от едно приоритетно направление, заедно със законната лихва от 22.11.2017 г. до окончателното заплащане на сумата и на основание чл. 78, ал.1 от ГПК разноски по делото в размер на 4 425 лева - за държавна такса и 7826.82 лева - за адвокатско възнаграждение, като **правилно и законосъобразно**.

ОСЪЖДА „Линкос“ ООД, ЕИК 131099405, гр. София, ж.к. „Гевгелийски“, бл.2, вх. „Ж“, ап.117 **да заплати** на Фонд „Научни изследвания“, с БУЛСТАТ 175467353 и със седалище и адрес на управление гр. София, район „Средец“, бул. „Дондуков“ № 2А, съдебен адрес: гр. София, ул. „Г. С. Раковски“ № 161а, ет. 3 сумата от 4 830 (четири хиляди осемстотин и тридесет) лв., представляваща възнаграждение за адвокатска защита пред въззивната инстанция, на основание чл.78 от ГПК.

ОСЪЖДА Фонд „Научни изследвания“, с БУЛСТАТ 175467353 и със седалище и адрес на управление гр. София, район „Средец“, бул. „Дондуков“ № 2А, съдебен адрес: гр. София, ул. „Г. С. Раковски“ № 161а, ет. 3 **да заплати** на „Линкос“ ООД, ЕИК 131099405, гр. София, ж.к. „Гевгелийски“, бл.2, вх. „Ж“, ап.117 сумата от 2 256 (две хиляди двеста петдесет и шест) лв., представляваща размера на внесената държавна такса, както и сумата от 3 869 (три хиляди осемстотин шестдесет и девет) лв., разноски за един адвокат, направени разноски пред касационната инстанция с оглед изхода от касационното обжалване.

Решението подлежи на касационно обжалване на основание в едномесечен срок от съобщението за изготвянето му до страните пред Върховен касационен съд, при наличието на основанията по чл.280 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____